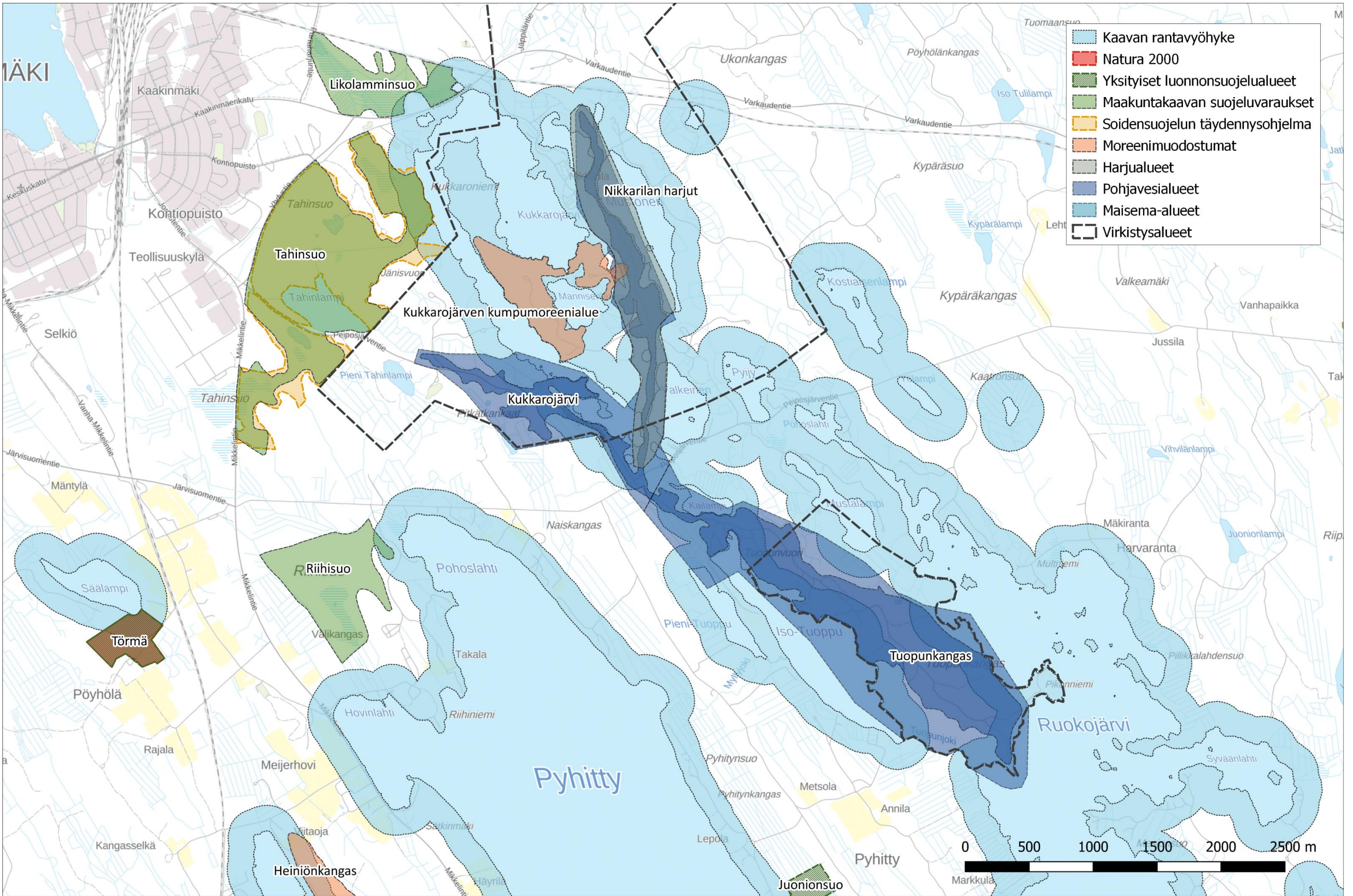
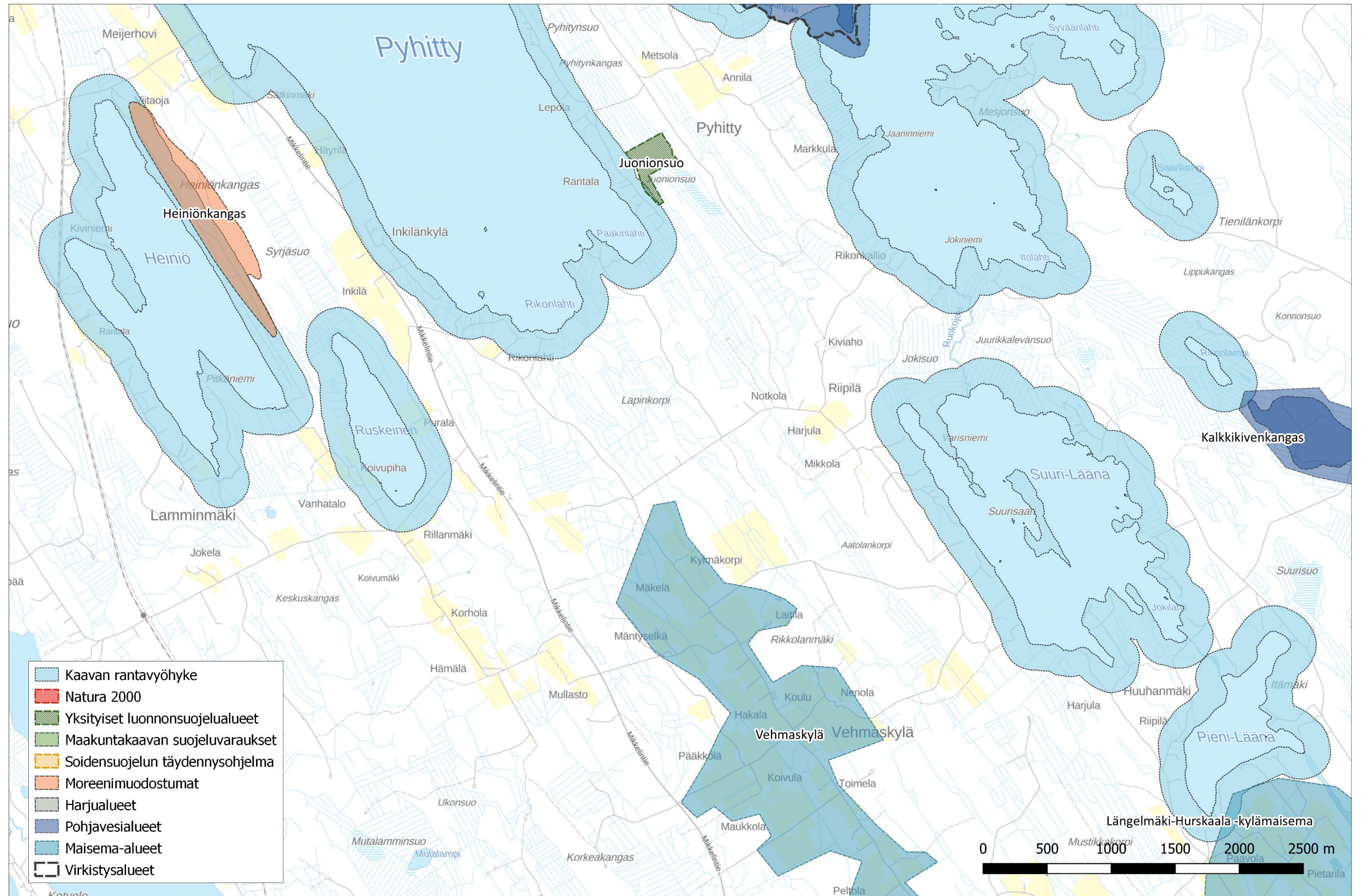
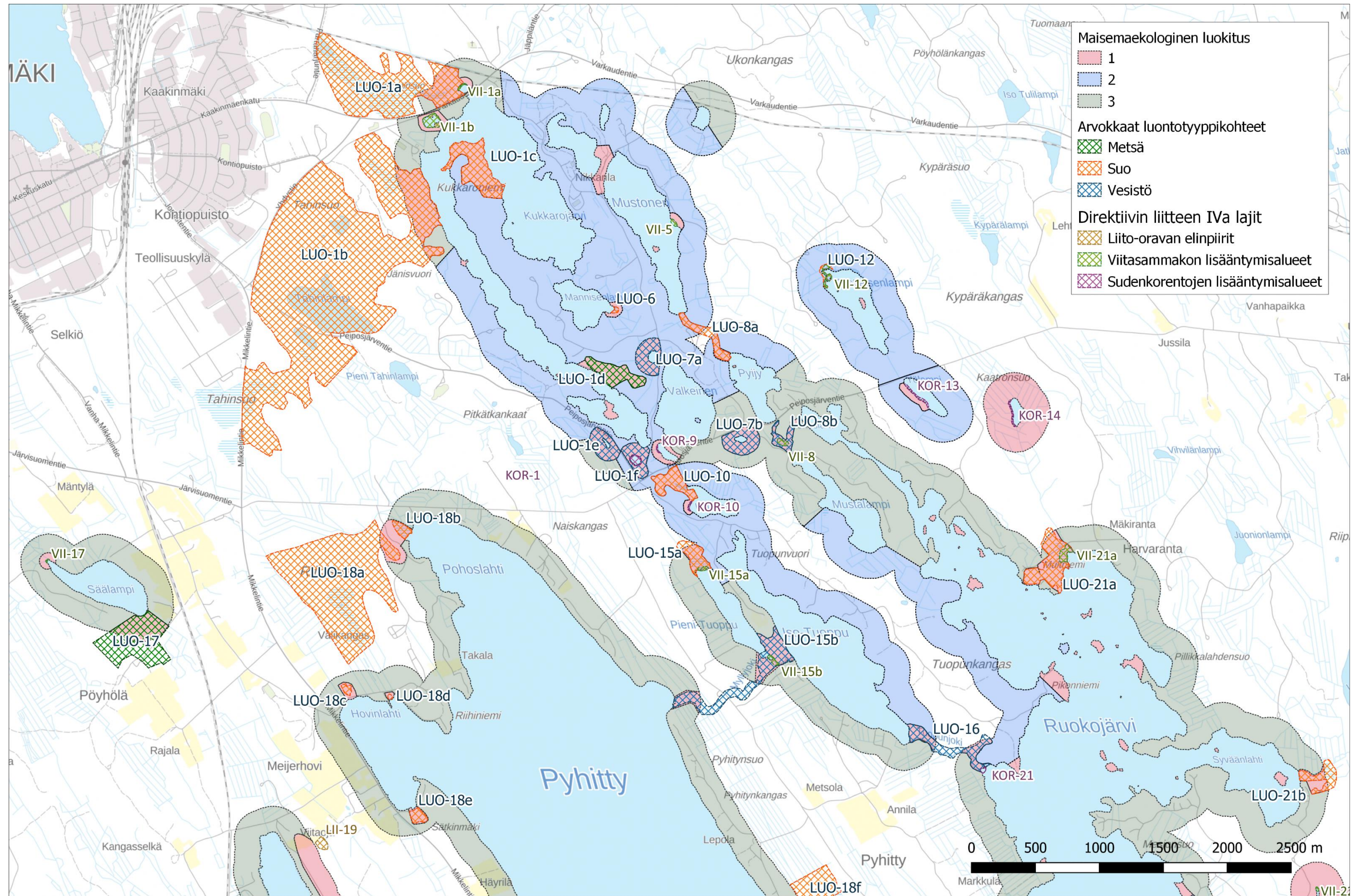

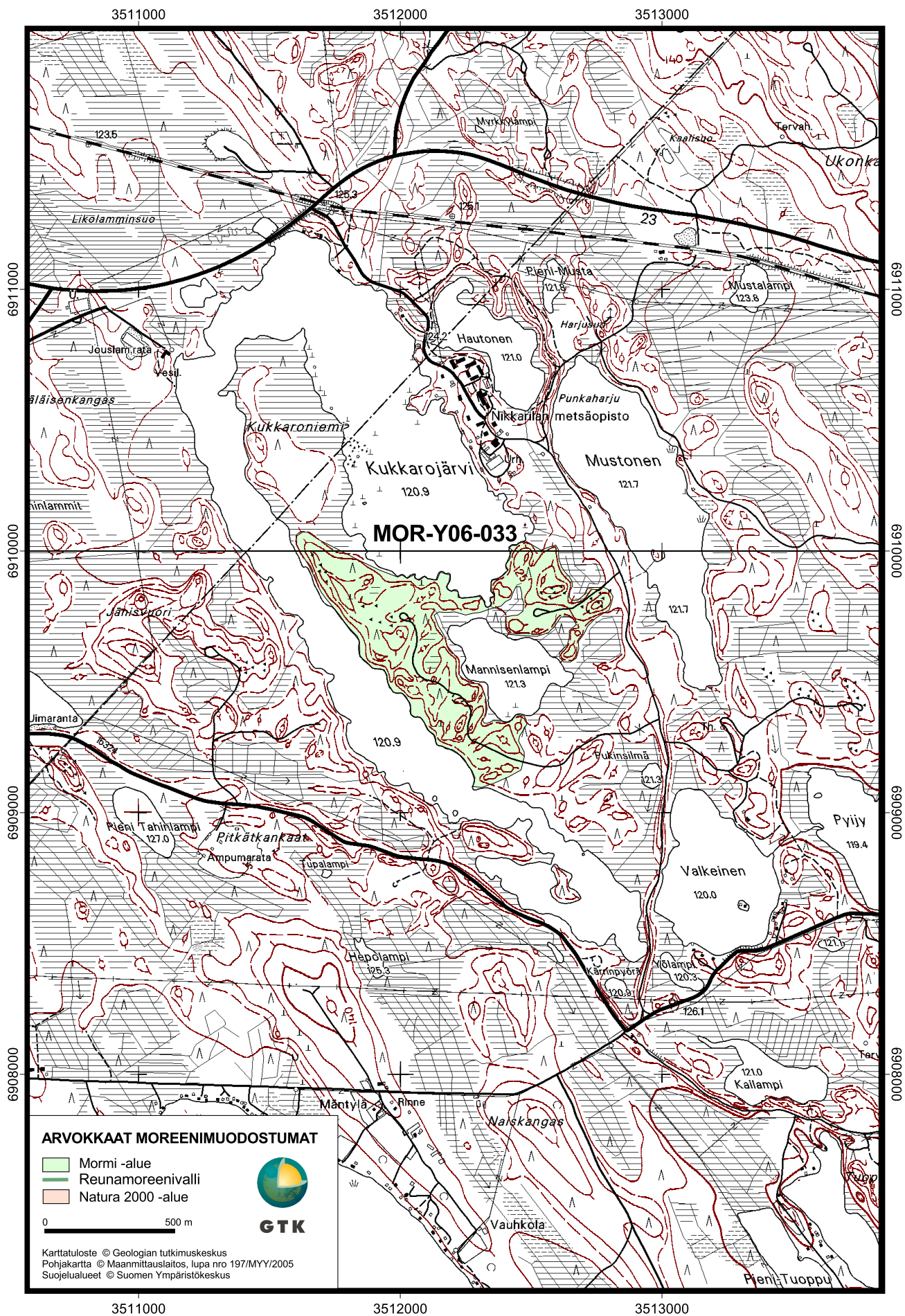
Kuva 1. Kaava-alueeseen kohdistuvat aluevaraukset, pohjoisosa.

Kuva 2. *Kaava-alueeseen kohdistuvat aluevaraukset, eteläosa.*

Kuva 3. Kaava-alueella rajatut arvokkaat luontokohteet ja maisemaekologinen luokitus, pohjoisosa.

KUKKAROJÄRVEN KUMPUMOREENIALUE

PIEKSÄNMAA

Tietokantatunnus: MOR-Y06-033 **Muodostumatyyppi:** Kumpumoreeni

Arvoluokka: 3 Karttalehti: 3232 05, 06

Alueen pinta-ala: 40,1 ha

Korkeus: 135 m mpy

Alueen suhteellinen korkeus: 15 m

Muodon suhteellinen korkeus: 15 m

Moreenimuodostuman sijainti:

Kukkarojärven kumpumoreenialue sijaitsee Kukkarojärven itärannalla 4 km Pieksämäeltä itään.

Geologia

Kukkarojärven 1200 x 800 metrin kokoinen kumpumoreenialue sijoittuu Etelä-Savon kumpumoreenikentän pohjoisosaan. Alue koostuu vaihtelevan kokoisista erillisistä kummuista ja matalasta aaltoilevasta kumpareikosta. Kumpujen halkaisija on 20-150 metriä ja korkeus 3-15 metriä. Alueen itäosassa maasto on hieman länsiosaa jyrkkäpiirteisempää ja kummut selkeämpiä. Kummut muodostavat paikoin heikkoja, jäätikön virtaussuuntaan nähden poikittaisia lounas-koillissuuntaisia selännerakenteita. Loivahkot, osin hiekan peittämät taitteet ovat näkyvissä. Alue sijoittuu niemeen kahden harjun väliin, ja sen ympäristö on geologisesti ja maisemallisesti varsin monipuolinen. Samantyyppistä kumpumoreenimaastoa on seudulla enemmänkin.

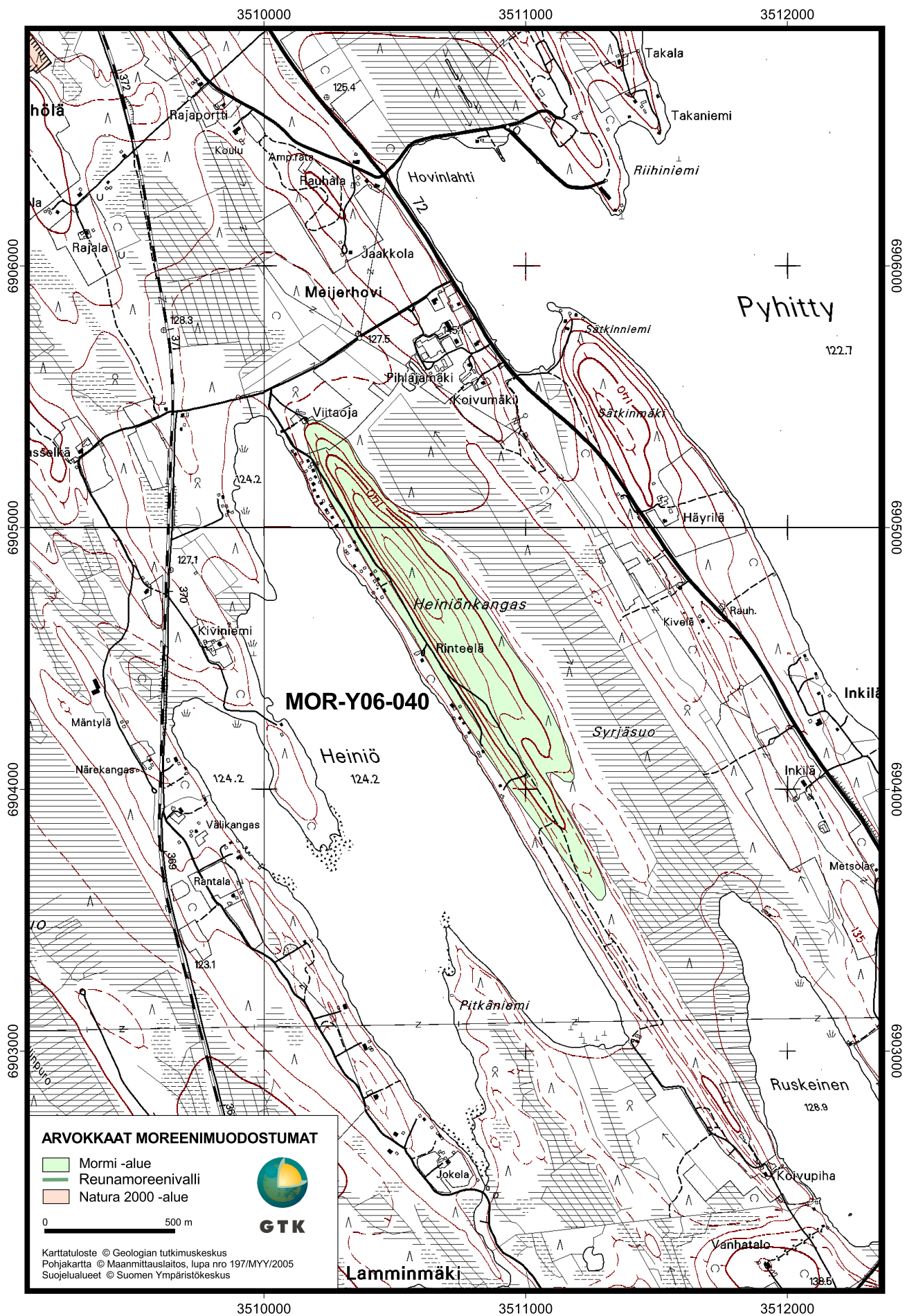
Muutamiin kumpuihin tehtyjen tieleikkausten aines on hiekkamoreenia. Kumpujen juurella ja painanteissa on yleisesti paksulta hiekkaa, ja eteläosan tasaisimmat osat muistuttavatkin maisemallisesti paikoin harjukangasta. Pintalohkareisuus vaihtelee vähäisestä suureen (alle 1-10 kpl aarilla), ja kiviä on runsaasti. Lohkareet ovat keskikokoisia (1-2 m), mutta jopa 3-4 metrin kokoisia pultereita löytyy. Lohkareet sijoittuvat lähes yksinomaan kummuille, tasaisilla välialueilla niitä on vähän. Ylin ranta on seudulla noin 130 metrin tasolla, joten alue on vapautunut jäältä aivan rantavyöhykkeeseen, ja ilmeisesti vain korkeimpien kumpujen laet ovat supra-akvaattisia. Kumpujen rinteissä on paikoin kivivöiden tapaisia tihentymiä.

Biologia

Kukkarojärven kumpumoreenialueen metsä on avaraa, varttunutta kuivahkon kankaan (VT) männikköä. Paksu sammalkerros, jäkälät ja värikäs varpukasvillisuus peittävät, paikoitellen kivikkoista, kumparemaastoa. Varvustot kasvavat laikuittaisina peitteinä. Kuivimmilla kohdilla puolukan joukossa kasvaa kanervaa tai variksenmarjaa ja tuoreilla kohdilla mustikkaa. Hentoa kangasmaitikkaa kasvaa siellä täällä harsomaisena peitteenä. Männyn varjostuksessa kasvaa paikoin kaarevarunkoisia vanhoja harmaaleppiä, hentoja koivuja tai kuusia. Katajia on jonkin verran itäosassa. Kangasmetsien keltaliekoa, keltatalvikkia ja yövilkkua esiintyy, mutta hyvin niukasti. Suopursu verhoaa laajoina kasvustoina ranta-alueiden rinteitä. Rannan muutaman metrin levyisellä tervaleppävyöhykkeellä kasvaa mm. jousimarjaa, pallosaraa, juolukkaa, suopursua, vaiveroa, suokukkaa, siniheinää ja kurjenjalkaa. Alueella on muutama kosteikko: Mannisenlammen luoteiskulmauksen ojitettu mustikkakorpi, lounaisosan karu koivukorpi sekä hakkuualueen pohjoispuolella oleva, rahkainen suo. Osittain avoimella suolla kasvaa pallosaraa, jokapaikansaraa, mutasaraa, tupasvillaa, karpaloa sekä vaiveroa, suopursua ja juolukkaa. Puusto on matalaa, hentokasvuista hieskoivua. Luonnontilaisuuteen viittaavia tunnusmerkkejä, kuten lahoppua on niukasti. Toisaalta vanhat puuyksilöt sekä sieni- ja orakaslajit osoittavat metsän tilan olevan hyvin vakiintunut.

Maisema ja muut arvot

Järvien ja soiden rajaama alue erottuu selkeästi kartalla ja maastossa. Eteläosan rajausta on tehty lähinnä maisemallisin perustein, sillä kaakkoon jatkuva loivapiirteinen hakattu kumpualue on geologisesti samaa kokonaisuutta. Pienikokoinen alue hahmottuu maastossa kuljettaessa hyvin, ja suurimmat kummut alueen itäreunalla ovat tasaisessa maastossa varsin näyttäviä. Ympäristöön avautuu matalalta ja peitteiseltä alueelta pääasiassa rantamaisemia. Sisäinen maisema on kohtalaisen vaihteleva mutta kokonaisuutena melko loivapiirteinen. Näkyvyys on kuitenkin koko alueella hyvä, ja maasto on helppokulkuista. Nikkarilan metsäopistoon kuuluva alue on ulkoilu- ja retkeilymaastoa, rajauksen sisällä on useita polkuja ja nuotiopaikka. Aluetta lännessä ja idässä reunustavat harjumuodostumat ovat pohjavesialuetta.

HEINIÖNKANGAS

PIEKSÄNMAA

Tietokantatunnus: MOR-Y06-040 **Muodostumatyyppi:** Drumliini

Arvoluokka: 4 Karttalehti: 3232 05 Alueen pinta-ala: 46,1 ha
Korkeus: 155 m mpy Alueen suhteellinen korkeus: 25 m Muodon suhteellinen korkeus: 25 m

Moreenimuodostuman sijainti: Heiniönkankaan drumliini sijaitsee Heiniöjärven itärannalla 6 km Pieksämäeltä kaakkoon.

Geologia

Heiniönkankaan erittäin hyvin suuntautunut sukkulamainen drumliini sijoittuu Pieksämäen drumliinikentän keskiosaan. Muodostuman koko on 2200 x 300 metriä ja korkeus länsikyljellä 25 metriä. Drumliinin proksimaalipää on terävä, ja se nousee melko loivasti. Proksimaali- ja keskiosien kyljet ovat selkeät ja jyrkät, etenkin länsikylki on huomattavan jyrkkä ja korkea. Distaaliosassa drumliini halkeaa kahdeksi noin 150 metriä leveäksi osaselänteeksi, joita erottaa 20-50 metriä leveä ja 3-5 metriä syvä painanne. Itäinen osaselänne on hyvin matala ja siitä on aluerajauksessa vain selväpiirteisin luoteisosa. Läntinen osaselänne on korkeampi mutta niin ikään distaalipäässä varsin vaihtuva. Drumliinin laki on melko tasainen, korkein kohta on lähes muodostuman keskellä. Kohdealue on muodoltaan hieman erikoinen, tavallista jyrkkäpiirteisempi ja selkeästi voimakkaan jäätikön virtauksen tuottama drumliini. Distaaliosan kaksiahaarainen muoto on poikkeuksellisen selkeä.

Drumliinin länsikyljen juurella tieleikkausten aines on melko hienoaainespitoista hiekkamoreenia. Pintalohkareisuus on vähäinen (alle 1 kpl aarilla), ja lohkareet ovat pieniä, alle metrin kokoluokkaa. Kiviä on kuitenkin kohtalaisesti. Ylin ranta on seudulla noin 125 metrin tasolla, joten rajattu alue on ilmeisesti kokonaan supra-akvaattinen.

Biologia

Heiniönkankaan drumliinin proksimaaliosan tuoreen kankaan (MT) kuusikot sekä lounaisrinteen varttuneet kuivahkon kankaan (VT) männiköt ovat osittain luonnontilaisen kaltaisia metsiä. Pohjakerroksen sammat ja varpukasvillisuus ovat hyvin kehittyneet. Hakkuualueiden reunaosiin on muodostunut katajaketomaisia, runsaslajisempia alueita. Drumliinin lakiosassa ja lounaisrinteen alaosissa on kulttuurivaikutteista kasvillisuutta. Laella on tiheää kasvatuskuusikkoa, lehtomaista harmaaleppä-koivusekametsää, suuria haapoja, paksuoksaisia kuusia sekä runkomaisia pihlajia. Aluskasvillisuus on rehevässä lepidossa lehtomaista, avoimemmilla paikoilla sananjalkaheinäniittyä tai vadelmapensaikkoo. Lounaisrinteen alaosan kesämökkialueen niityt ovat tuoreita, runsaslajisia ja suurimmaksi osaksi koivuvaltaisia. Distaalikärjessä on vaihtelevan ikäistä tuoreen kankaan (MT) sekapuustoista mäntymetsää, tähän osaan on rakennettu taloja ja se on suljettu yksityisalueena. Kokonaisuutta ajatellen hakkuut vaikuttavat sijaintinsa ja laajuutensa vuoksi oleellisesti alueen biologisiin arvoihin. Koskematon alue on pääpiirteissään edustavaa ja lajisto vakiintunutta. Proksimaaliosan varttuneessa kuusikossa kasvaa runsaasti yövilkkää. Muita alueella tavattavia lajeja ovat mm. sudenmarja, punakoiso ja valkovuokko.

Maisema ja muut arvot

Alue erottuu kartalla järven ja suon rajaamana hyvin, ja jyrkkä ja korkea selänne hahmottuu maastossa mainiosti. Proksimaalipää näkyy hyvin koillisesta Meijerhovin viljellyltä selänteeltä. Distaaliosan rajausta on melko tulkinnanvarainen, ja drumliinin voisi tulkita kaksi kertaa suuremmaksikin. Alueen kaakkoispuolinen, aavistuksen eri tavoin suuntautunut selänne on kuitenkin tässä tulkittu erilliseksi drumliiniksi. Kohdealueen laen ja kylkien hakkuilta avautuu näkymiä länteen Heiniöjärvelle ja itään Syrjäsuon takaisille drumliiniselänteille. Sisäinen maisema on jyrkkien ja korkeiden rinteiden sekä haarahtuvan distaaliosan ansiosta kohtalaisen vaihteleva, joskin melko yksitoikkoisiakin näkymiä löytyy. Pääosin aluerajauksen ulkopuolella Heiniöjärven rannassa on peräti 24 taloa tai loma-asuntoa (ranta on merkitty Etelä-Savon seutukaavaan Heiniön loma-asuntoalueeksi). Pari kilometriä alueen luoteispuolella on pieni Törmän Natura-alue (FI0500096).